

A 17.) feladat

Adott egy harmonikus lineáris oszcillátor. A Hamilton függvénye a következő:

$$H = \frac{p^2}{2m} + \frac{m\omega^2}{2} x^2$$

Adott továbbá a $W_2(x, P) = xP \exp\{-\alpha t\}$ alkotófüggvény.

- Írja fel az eredeti $\{x, p\}$ változókra a kanonikus egyenleteket. Oldja meg az egyenleteket!
- Hajtsa végre a W_2 -vel a kanonikus transzformációt! Az új változókat jelölje $\{Q, P\}$
- Írja fel a transzformált új $H'(Q, P)$ Hamilton függvényt.
- Írja fel az új $\{Q, P\}$ változókra a kanonikus egyenleteket.
- Az a.) feladat eredményének segítségével fejezze ki a $Q(t)$, $P(t)$ időfüggvényeket!
- Mutassa meg, hogy $Q(t)$, és $P(t)$ megoldja a d.) feladatban nyert mozgásegyenleteket!

A 18.) feladat

Adott egy lineáris, harmonikus oszcillátor $H = \frac{p^2}{2m} + \frac{m\omega^2}{2} x^2$ Hamilton függvénye és a

következő alkotófüggvény: $W_1 = \alpha \cdot x + \beta \cdot Q + \gamma \cdot xQ$, ahol „ α, β ” és „ γ ” valós paraméterek.

- Hajtsa végre a kanonikus transzformációt és adja meg a $Q(x, p)$ és a $P(x, p)$ transzformációs formulákat!
- A „szimplektikus” \underline{M} mátrix felhasználásával bizonyítsa be, hogy ez valóban egy kanonikus transzformáció!
- Adja meg az „új” $H'(Q, P)$ Hamilton függvényt!
- Oldja meg az „új” kanonikus egyenleteket, határozza meg a $Q(t)$ és $P(t)$ függvényeket!
- Határozza meg az $x(t)$ függvényt!

B 25.) feladat

Adott a következő Hamilton függvény: $H = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{q^2} + p^2 q^4 \right)$

Legyenek az új vanonikus változók $Q^2 = \frac{1}{q^2}$ és $P^2 = p^2 q^4$

- A megadott „H” ismeretében írja fel a rendszer mozgásegyenletét!
- Adja meg a régi (q,p) és az új (Q,P) változók közötti kapcsolatot! (Ügyeljen a „gyökvonás” eredményére!)
- A $\{Q, P\}$ Poisson zárójel kiszámításának az alapján adja meg a helyes kanonikus transzformációt!
- Határozza meg az új H' Hamilton függvényt!
- Írja fel a kanonikus egyenleteket és oldja meg a Q(t) és P(t) mozgásegyenleteit!
- A Q(t) és a P(t) ismeretében határozza meg a q(t) és a p(t) függvényeket!
- Mutassa meg, hogy a kapott q(t) és p(t) kilégíti a H-ból kapott mozgásegyenletet!

B 26.) feladat

Ismeretes egy mechanikai rendszer $H_0(q, p)$ Hamilton függvénye. A rendszerre hat még egy „külső”, időben oszcilláló erőhatás, amely a $V = -\epsilon q \sin(\omega t)$ potenciál függvénnyel adható meg.

Azaz $H = H_0 + V$.

- Írja fel a H-ból adódó kanonikus (mozgás) egyenleteket!
- Keressen egy olyan $W_2(q, P, t)$ alkotófüggvényt, amelyik a $H'(Q, P) = H_0(q(Q), p(P))$ transzformációt eredményezi, ahol $q(Q)$ és $p(P)$!
- Írja fel az „új” változókra a mozgásegyenletet! Mutassa meg, hogy ez ekvivalens az eredeti egyenletekkel!
- Legyen H_0 egy egyszerű harmonikus oszcillátor Hamilton függvénye. Mutassa meg, hogy az új változókra az eredetihez hasonló struktúrájú egyenletet kaptunk. (Nem nyertünk semmit...)

B 27.) feladat

Adott a következő $(q, p) \rightarrow (Q, P)$ transzformáció:

$$Q = 1 - \exp\{-q\} \quad \text{és}$$

$$P = p \cdot \exp\{+q\}$$

- A „szimplektikus” \underline{M} mátrix felhasználásával bizonyítsa be, hogy ez valóban egy kanonikus transzformáció!
- Alkalmazza a szóban forgó kanonikus transzformációt a szabad mozgást leíró $H = p^2 / 2m + V_0$ Hamilton függvényre.
- A kapott „új” $H'(Q, P)$ Hamilton függvény esetében írja fel az „új” kanonikus egyenleteket!
- Határozza meg a Q(t) és P(t) függvényeket! (Segítség: mutassa meg, hogy $P(Q-1)$ egy megmaradó mennyiség, majd ezt használja ki az egyenlet megoldásánál!)
- A Q(t) és P(t) függvények ismeretében határozza meg az eredeti „q(t)” függvényt!
- Keressen meg a szóban forgó transzformációt megadó W_2 alkotófüggvényt!